

Torsdag, den 7. maj 2009

Ligestillingsaspektet i EU's eksterne forbindelser

P6_TA(2009)0372

Europa-Parlamentets beslutning af 7. maj 2009 om ligestillingsaspektet i EU's eksterne forbindelser og fredsofbygning/nationsopbygning (2008/2198(INI))

(2010/C 212 E/07)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til principperne i EF-traktatens artikel 2, 3, stk. 2, 13, 137, stk. 1, litra i), og 141,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, der bekendtgjordes den 7. december 2000,
- der henviser til Lissabon-traktaten, der undertegnedes den 13. december 2007 i Lissabon,
- der henviser til De Forenede Nationers konvention af 18. december 1979 om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder,
- der henviser til den fjerde verdenskonference om kvinder i Beijing i september 1995, til erklæringen og handlingsplatformen fra Beijing og til de efterfølgende slutdokumenter, der vedtoges på FN's særlige samlinger Beijing +5 og Beijing +10 vedrørende yderligere tiltag og initiativer til gennemførelse af Beijing-erklæringen og handlingsplatformen, som vedtoges henholdsvis den 9. juni 2000 og den 11. marts 2005,
- der henviser til EU's handlingsagenda for 2015-målene, der vedtoges af Rådet den 18. juni 2008,
- der henviser til FN's Sikkerhedsråds resolution (UNSCR) S/RES/1325 (2000), der vedtoges den 31. oktober 2000 og til FN's Sikkerhedsråds resolution S/RES/1820 (2008), der vedtoges den 19. juni 2008, om kvinder, fred og sikkerhed,
- der henviser til konklusionerne fra Rådets samling (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 23.-24. maj 2005 om europæisk sikkerhed,
- der henviser til Rådets dokument af 8. december 2008 om gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 som konsolideret ved FN's Sikkerhedsråds resolution 1820 som et led i ESFP,
- der henviser til konklusionerne fra Rådets samling (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 13. november 2006 om fremme af ligestilling og integrering af ligestillingsaspektet i krisestyring,
- der henviser til konklusionerne fra Rådets samling (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 8. december 2008 om bekæmpelse af vold mod kvinder, især inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP), og af alle former for diskrimination mod dem,
- der henviser til »Comprehensive approach to the EU implementation of The United Nations Security Council Resolution 1325 and 1820 om women, peace and security« (den omfattende strategi vedrørende EU's gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1325 og 1820 om kvinder, fred og sikkerhed) der blev godkendt af Rådets samling (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 8. december 2008,
- der henviser til det løbende arbejde på et arbejdsdokument fra Kommissionens personale med titlen »Towards an EU Action Plan on Gender Equality and Women's Empowerment in EU External Action« (EU-handlingsplan om ligestilling mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvinders rolle i EU's eksterne aktioner),

Torsdag, den 7. maj 2009

- der henviser til udviklingen af den europæiske naboskabspolitik (ENP) siden 2004, og især Kommissionens fremskridtsrapporter om dens gennemførelse, og til handlingsplanerne, det vedtoges i fællesskab med Armenien, Aserbajdsjan, Egypten, Georgien, Israel, Jordan, Libanon, Moldova, Marokko, Den Palæstinensiske Myndighed, Tunesien og Ukraine,
  - der henviser til udvidelsesprocessen og Kommissionens fremskridtsrapporter,
  - der henviser til sine tidligere beslutninger om kvinder i international politik og deres position i udviklings samarbejdet og deres rolle inden for sikkerhed og fred, især fra den 1. juni 2006 ⁽¹⁾, den 16. november 2006 ⁽²⁾ og den 13. marts 2008 ⁽³⁾,
  - der henviser til sine beslutninger om ENP og om EU's udvidelsesstrategi og om EU's nabolande og -regioner,
  - der henviser til sine beslutninger om eksterne bistandsinstrumenter,
  - der henviser til sin beslutning af 18. december 2008 om udviklingsperspektiver for freds- og nationsopbygning efter konflikter ⁽⁴⁾,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 45,
  - der henviser til betænkning fra Udenrigsudvalget og udtalelse fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling (A6-0225/2009),
- A. der henviser til, at gennemførelsen af kvinders menneskerettigheder og styrkelsen af kvinders rolle og deltagelse ikke kun er vigtig, når den manglende ligestilling mellem mænd og kvinder skal tages op, og når der skal indføres et virkeligt kønsaspekt i EU's eksterne forbindelser, men også er væsentlig for en vellykket gennemførelse af EU's eksterne politikker, herunder inden for områderne bistand, udvikling, udvidelse, naboskabspolitik, konfliktløsning, sikkerhed og fredsopbygning og international handel,
- B. der henviser til, selv om medlemsstaterne er parter i alle store internationale rammeaftaler for ligestilling mellem mænd og kvinder og om kvinders rettigheder, og selv om der findes en række politiske dokumenter på EU-plan herom, at den praktiske forpligtelse til at fremme ligestillingsaspektet og styrkelsen af kvinders rolle i eksterne politikker fortsat er vag, og at de eksisterende politiske dokumenter kun gennemføres i beskedent omfang, samt at de budgetmidler, der er øremærket specielt til ligestillingsopgørelse, er utilstrækkelige,
- C. der henviser til, at der i EU's vigtigste institutioner - dvs. Parlamentet, Rådet og Kommissionen - på trods af betydelige forbedringer ved fremme af ligestillingsaspektet i løbet af de seneste år, ikke er ansat tilstrækkeligt personale, der især skal tage sig af gennemførelsen af de erklærede kønsspecifikke mål inden for eksternt politik og udvidelse, og at hovedparten af det nuværende personale, der er ansvarligt for ligestillingsanliggender, må kombinere denne aktivitet med mindst en anden og nu og da to andre rækker opgaver,
- D. der henviser til, at EU har behov for en holistisk og konsekvent strategi i forbindelse med ligestillingsaspektet,

Generelle bemærkninger

1. erkender, at EU's institutioner har tillagt ligestillingsaspektet og styrkelsen af kvinders rolle tilgædende betydning, men understreger, at der fortsat er meget at tage fat på, hvis de politiske tilsagn skal omsættes i praksis, og understreger betydningen af tilstrækkelige midler og et personale, der er ansvarligt for gennemførelsen af ligestillingsmålsætningerne;
2. henviser til, at ligestillingsaspektet ikke blot kræver politiske erklæringer på højt plan, men også politisk vilje hos EU og medlemsstaternes regeringer, prioritering af målsætninger og overvågning af de fremskridt, der gøres;

⁽¹⁾ EUT C 298 E af 8.12.2006, s. 287.

⁽²⁾ EUT C 314 E af 21.12.2006, s. 347.

⁽³⁾ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0103.

⁽⁴⁾ Vedtagne tekster, P6_TA(2008)0639.

Torsdag, den 7. maj 2009

3. glæder sig over vedtagelsen af den ovennævnte omfattende strategi vedrørende EU's gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolutioner 1325 (2000) og 1820 (2008) om kvinder, fred og sikkerhed samt Rådets (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) vedtagelse den 8. december 2008 af retningslinjer om vold mod kvinder og piger og bekæmpelse af alle former for diskrimination mod dem; opfordrer de medlemsstater, som endnu ikke har vedtaget deres nationale handlingsplaner for FN's Sikkerhedsråds resolution 1325 om hurtigst muligt at efterkomme Sikkerhedsrådets anmodning om, at staterne gør dette; opfordrer Kommissionen til at stille faglig bistand og støtte til rådighed for de tredjelande, der er rede til at udvikle nationale strategier med henblik på gennemførelsen af ovennævnte resolutioner fra FN's Sikkerhedsråd;
4. glæder sig over, at den reviderede tekst vedrørende den europæiske sikkerhedsstrategi indeholder en henvisning til FN's Sikkerhedsråds ovennævnte resolutioner S/RES/1325 (2000) og S/RES/1820 (2008) såvel som resolution S/RES/1612 (2005);
5. opfordrer Kommissionen til at sætte yderligere gang i sit arbejde og inden juli 2009 og i nært samarbejde med medlemsstaterne og Rådets sekretariat at fremsætte forslag til en EU-handlingsplan for ligestilling mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvindernes rolle i EU's eksterne aktioner, der skal finde anvendelse i de 27 medlemsstater og i forhandlinger med tredjelande, sammen med en række effektive kontrolinstrumenter;
6. opfordrer Rådet og Kommissionen til systematisk at medtage ligestillingsaspektet og styrkelsen af kvinders rolle i EU's politiske dialog og i politiske drøftelser med partnerlande;
7. anmoder Parlamentets delegationer om at tage fat på spørgsmål, der er relevante for ligestilling og styrkelsen af kvinders rolle i samfundet, i dets forbindelser med tredjelandenes parlamenter; understreger betydningen af, at der stilles støtte og bistand til rådighed for tredjelandes nationale parlamenter med henblik på at øge deres muligheder for at indføre ligestillingsperspektivet i deres lovgivningsarbejde;
8. understreger betydningen af civilsamfundsorganisationer i styrkelsen af kvinders rolle i samfundet; opfordrer Kommissionen til at stille tilstrækkelig finansiel støtte til rådighed for disse og fremme kvinders deltagelse i ikke-statslige organisationer, i de politiske dialogprocesser med partnerlande såvel som i fredsforhandlinger rundt om i verden;
9. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at skabe større sammenhæng i deres politiske strategier vedrørende ligestilling og styrkelse af kvinders rolle i samfundet; anmoder om, at de eksisterende forskellige politiske rammer på dette område sammenholdes i en EU-konsensus om ligestilling, der omfatter både interne og eksterne politikker;
10. tilskynder til regelmæssig afholdelse af konferencer til drøftelse af spørgsmål i forbindelse med lige muligheder for kvinder og mænd med deltagelse af delegationer fra de nationale parlamenter, der består af både kvinder og mænd, sammen med fastlæggelsen af fælles strategier til gennemførelse af projekter vedrørende dette emne;
11. anmoder Kommissionen om at tage fat på og foretage en mere konsekvent og systematisk prioritering af den manglende ligestilling i forbindelse med planlægning og gennemførelse af eksterne bistandsinstrumenter, især hvad angår bistand til en reform af sikkerhedssektoren; kræver, at der medtages ligestillingsspecifikke mål, aktiviteter og midler i landestrategidokumenter, og at der foretages en bedre integrering af ligestillingsaspektet via disse strategidokumenter; understreger behovet for en holistisk strategi i forbindelse med anvendelsen af eksterne bistandsinstrumenter, herunder Instrumentet til Førtiltrædelsesbistand, Det Europæiske Nabo- og Partnerskabsinstrument, Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder, stabilitetsinstrumentet og tematiske programmer, såsom »Investing in People«, for på optimal vis at nå målene for ligestilling og styrkelsen af kvinders rolle;

Torsdag, den 7. maj 2009

12. mener, at de midler, som afsættes til sundhedssektoren og dermed til pigers og kvinders sundhed, er utilstrækkelige i betragtning af EU's bevillinger til udviklingspolitikken; understreger behovet for at øremærke yderligere finansielle ressourcer under de eksterne bistandsinstrumenter til sundhedsprogrammer for kvinder; påpeger, at bevillinger til sundhedssektoren i Afrika syd for Sahara ifølge Den Europæiske Revisionsrets særberetning om Fællesskabets udviklingsbistand til sundhedstjenester i Afrika syd for Sahara, der blev offentliggjort i januar 2009, ikke er steget siden 2000 som en andel af Fællesskabets samlede bistand på sundhedsområdet samtidig med, at 2007-resultattavlen for årtusindeudviklingsmålene viser, at der stadig er en meget høj mødre dødelighed i Afrika syd for Sahara;
13. påpeger, at en effektiv integrering af ligestillingsaspektet kræver, at samarbejdet mellem donorer og aktører styrkes, at der etableres kontrolmekanismer, og at de nationale regeringer påtager sig et øget ansvar i forbindelse med udviklingsprocessen; fremhæver i denne forbindelse merværdien ved EF/FN-partnerskabet om ligestilling mellem mænd og kvinder i forbindelse med udvikling og fred og ved ligestillingsorienterede budgetinitiativer; glæder sig over oprettelsen af en taskforce for kvinder, fred og sikkerhed som et led i ovennævnte omfattende strategi for EU's gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolutioner S/RES/1325 (2000) og S/RES/1820 (2008);
14. gentager, at det er nødvendigt, at der lægges vægt ikke kun på kvinder men også på kønsspecifikke forbindelser mellem mænd og kvinder, som skaber og viderefører manglende ligestilling mellem kønnene; mener, at projekter som en følge heraf bør tage højde for både mænd og kvinder;
15. understreger, at EU bør lægge særlig vægt på behovene hos de mest sårbare og socialt udelukkede kvinder, især handicappede, flygtninge og kvinder fra mindretalsgrupper;
16. opfordrer Kommissionen til at fremme udviklingsprocedurer, benchmarks og indikatorer for at sikre, at den opfylder sine forpligtelser med hensyn til ligestilling mellem mænd og kvinder i dens eksterne politik;
17. mener, at Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder, der blev etableret i 2006, bør påbegynde sit arbejde hurtigst muligt, og at dets mandat bør udvides til at omfatte eksterne politikker;
18. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at gennemføre »opfordringen til handling for at bekæmpe seksuelle overgreb under og efter konflikter«, der blev udfærdiget i Bruxelles (Brussels Call to Action to Address Sexual Violence in Conflict and Beyond);
19. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til at forhindre og bekæmpe menneskehandel;
20. understreger, at voldtægt og seksuel vold anvendes som krigsvåben; understreger, at disse overgreb bør straffes som krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden; opfordrer til etablering af flere støtteprogrammer for ofrene for disse forbrydelser;
21. understreger behovet for, at der drages fordel af EU's partnerskab med FN, herunder udnyttelse af sidstnævntes globale ekspertise ved fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder og styrkelse af kvinders rolle med henblik på at øge effektiviteten og følgerne af EU's politikker og bistand og at sikre konsekvens i den eksterne støtte til partnerlande, således at de kan opfylde deres relevante forpligtelser;

Ligestillingsaspektet i EU's beslutningsprocedurer

22. mener, at der på indeværende tidspunkt ikke er tilstrækkeligt personale i Rådet og Kommissionen til at tage sig af ligestillingsspørgsmål; opfordrer disse institutioner til at afsætte mere personale til strukturer, der styrer EU's eksterne aktioner og har et særligt ansvar for ligestillingsaspektet og styrkelsen af kvinders rolle;
23. bemærker den fortsatte mangel på kvinder i ledende stillinger i Rådet og Kommissionen og opfordrer især til en større indsats for yderligere at øge antallet af kvinder blandt lederne af EU's delegationer og EU's særlige repræsentanter; understreger, at der bør være en bedre balance mellem mænd og kvinder i den fremtidige tjeneste for EU's optræden udadtil, især hvad angår ledende stillinger, og at den bør omfatte mere personale, der er ansvarligt for ligestillingsanliggender;

Torsdag, den 7. maj 2009

24. opfordrer medlemsstaterne til at inddrage flere kvinder i ESFP-missioner og -operationer og anmoder om øget deltagelse af kvinder på alle niveauer og på alle planlægnings- og gennemførelsesstadier; understreger behovet for at inddrage kønsspecifik ekspertise lige fra starten af planlægningen af en mission eller operation såvel som betydningen af en systematisk og omfattende kønsspecifik uddannelse forud for udsendelsen af personale på missioner og i operationer;

25. bemærker, at der udfoldes store anstrengelser for at integrere en ligestillingsorienteret strategi i ESFP's kultur, herunder ved at udvikle den kvantitative dimension af ligestillingsaspektet i ESFP (f.eks. gennem spørgeskemaer, udarbejdelse af tjeklister, optælling af antallet af mænd og kvinder i ESFP-operationer osv.); understreger imidlertid behovet for at udvikle den kvalitative, konceptmæssige ramme, der er nødvendig for at forstå den socioøkonomiske sammenhæng, hvori ESFP-missionerne indsættes (dvs. konfliktområder) og ligestillingsorienterede aspekter ved gennemførelsen af operationer/programmer;

26. glæder sig over udnævnelsen af en ligestillingsrådgiver ved næsten alle ESFP-missioner i overensstemmelse med Rådets ovennævnte konklusioner fra november 2006; understreger ikke desto mindre, at manglen på en konkret ligestillingspolitik i EU - navnlig manglende bevidsthed om ligestilling og mangel på og/eller uvilje mod at tage hensyn til dens betydning - og manglende budgetposter til ligestillingsaktiviteter ved finansieringen af ESFP-missioner kan undergrave sådanne ligestillingsrådgiveres arbejde;

27. henstiller, at der tages initiativer til at stille kønsspecifik uddannelse til rådighed for personale til ESFP-missioner og i de tilsvarende hovedkvarterer, og at Kommissionen gør en betydelig indsats for at uddanne sit personale især i delegationerne; gentager, at der bør gennemføres en hensigtsmæssig uddannelse af alt personale på alle planlægnings-, programmerings- og gennemførelsesstadier i forbindelse med EU's eksterne politikker; anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at sikre, at den obligatoriske uddannelse tilbydes alt personale på missioner og i delegationer, herunder ledelsen, og at der gives dem vejledning i ligestillingsanliggender og styrkelse af kvinders rolle;

28. er overbevist om, at man ved planlægningen af ESFP-missioner bør tage højde for inddragelsen af lokale kvindeorganisationer i fredsprocessen for at drage fordel af det særlige bidrag, disse kan yde, og for at erkende de særlige måder, hvorpå kvinder berøres af konflikter;

29. understreger, at kvoter i øjeblikket er et nødvendigt middel til at sikre ligestilling mellem mænd og kvinder under freds- og sikkerhedsmissioner og i beslutningsprocesserne i nationale og internationale opbygningsprocesser og til at sikre kvinders politiske tilstedeværelse ved forhandlingsbordet;

30. understreger betydningen af budgettering, der inddrager ligestillingsaspektet; påpeger, at ligestilling mellem mænd og kvinder bør udvikles som et tematisk spørgsmål inden for større eksterne bistandsinstrumenter, at der bør øremærkes særlige bevillinger til ligestillingsspørgsmål, og at der bør fastlægges benchmarks for at fastslå, i hvilken udstrækning de midler, der stilles til rådighed, udnyttes effektivt;

*

* *

31. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes parlamenter og regeringer.